

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ผลของการพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองและการฟื้นฟูสภาพในผู้ป่วยขาดเจ็บทรวงอกที่ใส่ท่อระบายทรวงอก

ชื่อผู้เขียน

นางวันวิสาข์ ชูจิตร

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ฉวีวรรณ	ธงชัย	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ	เอี่ยมจ้อย	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารุณี	ฟองแก้ว	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีพรรณ	กันธวิง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภรณ์	เลิศพูนวิไลกุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบสองกลุ่มวัดผลหลังทดลอง เพื่อศึกษาผลของการพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง และการฟื้นฟูสภาพในผู้ป่วยขาดเจ็บทรวงอกที่ใส่ท่อระบายทรวงอก กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยขาดเจ็บทรวงอก จำนวน 20 ราย ที่ได้รับการรักษาโดยการใส่ท่อระบายทรวงอกในหอผู้ป่วยอุบัติเหตุ และหอผู้ป่วยศัลยกรรมทรวงอก โรงพยาบาลลำปาง ระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2542 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2543 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ จัดกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ 10 รายแรก เป็นกลุ่มควบคุม และจับคู่กลุ่มทดลองให้มีลักษณะใกล้เคียงกันใน เพศ และอายุ

กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ กลุ่มทดลองได้รับการพยาบาลระบบสนับสนุน และให้ความรู้เป็นรายบุคคลตามโปรแกรม เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบบันทึกพฤติกรรมการดูแลตนเองขณะใส่ท่อระบายทรวงอกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเร็ม ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าความตรงของเนื้อหาเท่ากับ .98 ทดสอบความเชื่อมั่นโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 แบบบันทึกดัชนีชี้วัดการฟื้นฟูสภาพภายหลังใส่ท่อระบายทรวงอก ดัดแปลงจากแบบบันทึกดัชนีชี้วัดการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัด ของพิบูลวิญญาเญือก (2532) นำแบบบันทึกภาวะแทรกซ้อนหลังใส่ท่อระบายทรวงอก ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาได้เท่ากับ .91 และทดสอบความเชื่อมั่นด้วยวิธีคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (K-R 20) ได้เท่ากับ .81

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างนำมาแจกแจงความถี่ ร้อยละ และหาค่าเฉลี่ย ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบ แมนน์ - วิทนีย์ ยู

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มทดลอง ดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

2. การฟื้นฟูสภาพของกลุ่มทดลอง ดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดย

2.1 ความเจ็บปวด และความรู้สึกรบกวนหลังใส่ท่อระบายทรวงอกวันที่ 2 และ 3 ของกลุ่มทดลองน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$, $p < .01$)

2.2 เปอร์เซ็นต์ที่เพิ่มขึ้นของปริมาตรอากาศที่สามารถหายใจออกได้มากที่สุดหลังหายใจเข้าเต็มที่ หลังใส่ท่อระบายทรวงอก วันที่ 2 และ 3 ของกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

Thesis Title Effects of Supportive - Educative Nursing System on Self - Care Behavior and Recovery among Chest Injured Patients with Chest Drainage

Author Mrs. Wanwisa Chujit

M.N.S. Medical and Surgical Nursing

Examining Committee

Assoc. Prof. Chaweewan	Thongchai	Chairman
Asst. Prof. Wanpen	Eamjoy	Member
Asst. Prof. Dr. Warunee	Fongkaew	Member
Asst. Prof. Dr. Seepan	Kantawang	Member
Asst. Prof. Waraporn	Lertpoonwilaikul	Member

Abstract

The purpose of this quasi - experimental study, two - group posttest design, was to examine the effects of supportive - educative nursing system on self - care behavior and recovery among chest injured patients with chest drainage admitted to trauma and thoracic surgical wards at Lampang Hospital during July 1999 to January 2000. Twenty subjects selected by purposive sampling method were equally divided into control and experimental groups. The first 10 subjects were assigned into the control group received routine nursing care whereas the second 10 subjects, after matching by age and gender, were in the experimental group received supportive - educative nursing system provided by the researcher.

Instrument used for data collection consisted of two parts : the self - care behavior questionnaire developed by the researcher based on Orem's self - care theory, and the post

chest drainage recovery index form modified from Vinya - nguag (1989). For the self - care behavior questionnaire, the content validity index was .98 and the reability value using Cronbach' s coefficient alpha was .90. For the post chest drainage complication record form, the content validity index was .91 and the reliability value using Kuder - Richardson (K - R 20) was .81. Data were analyzed by means of frequency, percentage, mean, standard deviation, and the hypotheses were tested using Mann - Whitney U test.

The results of the study revealed that :

1. The self - care behavior of the experimental group was statistically significant better than the control group ($p < .001$).

2. The post chest drainage recovery of the experimental group was statistically significant better than the control group as follows :

- 2.1 The pain sensation and distress on the second and third post chest drainage days of the experimental group was statistically significant lesser than the control group ($p < .05$ and $.01$).

- 2.2 The increased percentage of vital capacity on the second and third post chest drainage days of the experimental group were statistically significant greater than the control group ($p < .05$).